

Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar om punktkilder i vandområdeplanerne - spildevand, havbrug

Danmarks Naturfredningsforening fremsender en række generelle høringssvar til vandområdeplanen 2015-2021:

- Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar til vandområdeplanerne – retningslinjer 2015-21, forhold til N2000 planer
- Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar om vandløb i vandområdeplanerne
- Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar om søer i vandområdeplanerne
- Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar til vandområdeplanerne - spildevand, havbrug
- Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar om kystvande i vandområdeplanerne
- Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar om grundvand i vandområdeplanerne

Samtidigt har foreningen opfordret til og støttet sine lokale afdelinger i at indsende bemærkninger og ændringsforslag til de helt konkrete indsatser, som er foreslået i vandområdeplanen.

Dette høringssvar omhandler punktkilder – spildevand og havbrug

Spildevand

Vandområdeplanen rummer angiveligt spildevandsindsatser for 6-7.000 husstande i landområder gennem kloakering og lokal rensning. Udbygning af ca. 360 overløbsanlæg, hvor man laver forsinkelsesbassiner. Renovering af 14 forældede renselanlæg. Der er i alt indsatser for ca. 1,8 mia. kr.

Miljøministeren har i sin præsentation 16. december 2014 af indsatserne tilkendegivet at med den foreslåede indsats påregner man at være nået til vejs ende med spildevandsindsatser i forhold til opnåelse af miljømålene:

”Med de nye vandområdeplaner forbedrer vi en række forældede rensningsanlæg, overløbsbassiner og får flere ejendomme koblet på kloak eller anden rensning.

Dermed når vi faktisk i mål med den spildevandsindsats, som blev startet op for ca. 15 år siden, og som har stor betydning for de vigtigste vandløbsstrækninger i Danmark. I store træk vil de naturmæssigt set mest værdifulde vandløb – ca. 19.000 km – der indgår i vandplanerne, ikke længere have et spildevandsproblem. Det er historisk.”.

Det er nok en lidt flot udmelding, idet spildevandstilførsler til de resterende 56.000 km vandløb, som ikke har specifik målsætning i vandområdeplanen, ikke kan adskilles fra resten af vandmiljøet og derfor stadig kan influere negativt nedad i vandsystemerne. Ligeså udledninger direkte til kystvandene.

Hertil kommer de særligt problematiske komponenter i spildevandet, som der nok gennem en årrække har været peget på, men som der ikke er fundet en forvaltningsmæssig eller operativ løsning på endnu. Det gælder hospitalsspildevand med diverse medicinrester, hvor der tegner sig et billede af brugbar egenrensning på de enkelte hospitaler før tilledning til offentlig kloak. Det gælder selvmedicineringsrester og hormonstoffer fra de almindelige husholdninger, som jo nødvendigvis må håndteres i de kommunale renseanlæg. Og det gælder cocktail-effekterne af de samlede udledninger af miljøskadelige stoffer – det være sig tungmetaller, miljøfremmede stoffer, hormonforstyrrende eller kræftfremkaldende stoffer eller andre.

Nu hvor den traditionelle spildevandsindsats altså ifølge ministeren er ved at være i hus med denne vandområdeplan, må der mere målrettet fokus inkl. ressourcer til at afklare og løse problemerne med det specielle og samlede indhold i spildevandet. Den ambition bør vandområdeplanen 2015-2021 også sætte sig, så den opgave kan afklares i perioden og senest løses i næste.

Havbrug

Danmark har på EU-foranledning vedtaget en strategi for den fremtidige akvakultur. Af den fremgår det at sektoren som sådan skal præstere en reduktion i udledt mængde kvælstof på 20 % pr produceret tons frem til 2020. Dette skal ske for at skaffe økologisk råderum til en produktionsforøgelse på 25% frem til 2020.

Det kan undre at akvakulturstrategien ikke har fundet vej til vandområdeplanerne, hvor eneste omtale er ” Havbrug reguleres via miljøgodkendelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5. I forbindelse med godkendelser af nye havbrug vurderes eventuelle påvirkninger af mål for de marine vandområder. ”

En regulering vha miljøgodkendelser kan ikke sikre reduktioner i udledt mængde kvælstof pr tons produceret med mindre vandområdeplanerne fastsætter konkrete reduktionsmål for de enkelte vandoplades punktkilder/sektorer eller strategien på anden vis gøres operativ gennem bindende mål.

Status er i dag at havbrug er en produktionsform, som udleder sine affaldsstoffer direkte i havmiljøet uden mulighed for at reducere sine belastninger af N, P og organisk stof yderligere. Med næringsoverbelastede farvande skal enhver udledning fra havbrug derfor kompenseres gennem reduktioner i andre brancher – et forhold, som man

forvaltningsmæssigt slet ikke håndterer i forbindelse med meddelelse af godkendelser. Det er imidlertid ikke acceptabelt for skatteyderne, at der ikke indgår sådanne samfundsøkonomiske overvejelser i forbindelse med udledninger fra havbrug.

Havbrugene er desuden en type punktkilde, som overvåges mestendels gennem virksomhedens egenkontrol (som for havbrugs vedkommende nødvendigvis må omfatte centrale almindelige overvågningsparametre som N og P i nærfeltet og sedimentet eftersom der ikke er en spildevandsstrøm at måle på). Tilsvarende gælder at basisanalysernes og hermed vandområdeplanens belastningstal for N, P og organisk stof udelukkende baseres på havbrugenes egne indberetninger.

Der er dokumenteret eksempler på fejlplacering af netbure og på forkert antal og størrelser af bure. Der er også eksempler på besynderlige og uensartede myndighedsoplysninger om udledninger fra havbrug.

Derfor kunne en ensartet myndighedskontrol af havbrugene være rigtig fornuftig fremadrettet og DN lægger vægt på at der foretages uanmeldt, men gerne standardiseret, kontrolovervågning af havbrugene fra myndighedernes side. Egenkontrol kan ikke troværdigt stå alene.